

Hurdaya Ayrılan Türk Bayraklı Gemilerin Yerlerine Yeni Gemi İnşa Edilmesinin Teşvikine Dair Yönetmelik Hakkında

Yayıma Hazırlayan: Güneş Karol Işıklar¹

28/4/2021 tarihli ve 31468 sayılı Resmî Gazete’de (“RG”) Hurdaya Ayrılan Türk Bayraklı Gemilerin Yerlerine Yeni Gemi İnşa Edilmesinin Teşvikine Dair Yönetmelik (“Yönetmelik”) yayımlanmıştır. RG’de yayımlandığı tarihinde yürürlük kazanan Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nde (“CB Kararnamesi”)² yer alan, sırasıyla Denizcilik Genel Müdürlüğü ile Döner Sermaye İşletme Dairesi Başkanlığı’nın görev ve yetkilerini düzenleyen CB Kararnamesi m. 478 ve m. 490 f. 4 b. (b) altb. (3)’e dayanarak kaleme alınmıştır (Yönetmelik m. 3).

Yönetmelik’in amacının; *[ü]lkemizin deniz ticaret filosunun yenilenmesi, kabotajda³ ve uluslararası sulara deniz çevresine zararsız, etkin, güvenli, sürdürülebilir bir taşımacılığın oluşturulabilmesini desteklemek üzere; ticari yük taşımacılığında kullanılan gemilerden hurdaya ayrılanların yerine inşa edilecek yeni gemilere verilecek teşvikin usul ve esaslarını belirlemek[tir]* olduğu öngörülmektedir (m. 1).

Yönetmelik’in kapsamına;

[1] Milli Gemi Sicili veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı,

[2] 1.000 GT ile 5.000 GT arası,

[3] Bakanlığın resmî internet sitesinde yayımlanan gemi sicili için gemi cinsleri tanımlamaları listesinde⁴ yer alan sıvı dökme yük, katı dökme yük, konteyner, genel yük (karışık yük) ve özel amaçlı gemiler sınıfındaki,

[4] ticari yük taşımacılığında kullanılan,

[5] 20 yaş ve üzeri

gemiler girmektedir (Yönetmelik m. 2).

¹ İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Deniz Ticareti ve Sigorta Bilim Dalı Araştırma Görevlisi.

² RG Tarihi: 10/7/2018, Sayısı: 30474. Kararname’nin güncel tam metni için bkz. www.mevzuat.gov.tr.

³ Tapaj hatası dolayısıyla “kabotajda” ibaresi RG’de yayımlanan metinde “kabatojda” olarak yer almaktadır.

⁴ Deniz ve İşçular Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından 20/3/2019 tarihinde güncellenen Gemi Sicili İçin Gemi Cinsleri Tanımlamaları için bkz. <https://denizcilik.uab.gov.tr/uploads/pages/gemi-cins-tanimlari/gemi-cins-tanimlari.pdf>.

Yönetmelik’te, dört Bölüm altında toplamda 14 maddeye yer verilmektedir. Bunların yanı sıra; Yönetmelik’in Ekleri’nde, sırasıyla “Gemi Hurda Desteği Başvuru Formu” (Ek-1), “Taahhütname” (Ek-2) ve “Temlikname” (Ek-3) başlıklı üç belge bulunmaktadır.

Yönetmelik hükümlerinin başlıkları ve bunların Bölümler altındaki dağılımı aşağıdaki şekildedir:

Birinci Bölüm Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar	Amaç (m. 1) Kapsam (m. 2) Dayanak (m. 3) Tanımlar (m. 4)
İkinci Bölüm Genel Usul ve Kurallar	Genel Kurallar (m. 5) Başvuru Şartları (m. 6) Hurdaya ayrılacak gemiye ilişkin hususlar (m. 7) Yeni inşa edilecek gemiye ilişkin hususlar (m. 8) Sigorta (m. 9)
Üçüncü Bölüm Bütçe ve Ödeme	Hurda teşvik bütçesi (m. 10) Ödeme usulü (m. 11) Yerli katkı oranı (m. 12)
Dördüncü Bölüm İdari Yapıtlar, Denetim ve Son Hükümler	İdari yapıtlar ve denetim (m. 13) Yürürlük (m. 14) Yürütme (m. 15)